

[RS 620]

APRIL - 1993

AYURVEDACHARYA (B.A.M.S.) EXAMINATION.

First Year

(First Professional Course)

Part II

Paper I – SANSKRIT I

Time : Three hours

Maximum : 100 marks

Answer in English or Sanskrit.

Answer ALL questions.

While writing in Sanskrit, Devanagari script
should be used.

Answer Sections A and B in separate answer books.

SECTION A

1. Explain any FOUR Sutras with example : (4 × 3 = 12)

सोदाहरणं चत्वारि सूत्राणि व्याख्यात :

- अकः सर्वेषु दीर्घः
- कर्तृकरणयोस्तृतीया।
- उरण् रपरः।
- शि तुक्।
- रोऽसुपि।
- ष्टुञ् ष्टुः।

1

2. Conjugate any FOUR with relevant Sutras : (4 × 2 = 8)

सप्रमाणं चत्वारि सन्धत :

- सन् + अच्छ्युतः
- एतह + मुरारिः
- कृष्ण + एकत्वम्
- गौरी + औ
- विष्णुः + त्राता
- शिवम् + बन्धः

3. Write any THREE forms with necessary Sutras :

(3 × 4 = 12)

सप्रमाणं त्रयाणां रूपमिच्छिदं लिखत :

- उत्तम्मनम्।
- किन्स्तुतः।
- उपैधतो।
- किन्स्तुक्तम्।
- पुना रमते।

4. Write the special terms of cases of any FOUR of the
following : (4 × 2 = 8)

अधोरेखादिकतानां चतुर्णां विभक्तेः साधुत्वं लिखत :

- गां दोग्धि पयः।
- स्थाल्यां पचति।
- सतां गतम्।
- हरये नमः।
- अरवात् पतति।
- वाणेन हतः।

2

APRIL - 1993

5. Correct any FIVE of the following : (5 × 2 = 10)

पञ्च शोधयत :

- (a) पुत्रस्य सह पिता गच्छति।
(b) गृहं आगत्वा पठिष्यामि।
(c) रामः चन्द्रं दूरयति।
(d) राजा प्रजाः पालयति।
(e) सर्वाः नराः गच्छन्ति।
(f) मम पितस्य गृहमिदम्।
(g) यूयं कुत्र गच्छथः?
(h) मह्यं त्रयः फलानि आनया।

SECTION B

6. Write any TWO 'Sabdas' with Gender, Number and Case : (2 × 6 = 12)

द्वयोः शब्दयोः रूपाणि लिखत :

- (a) युष्मद् (b) मति (c) राजन् (d) किम् (स्त्रीलिङ्ग)

7. Explain any FOUR 'Samjnas' with example : (4 × 2 = 8)

चतस्रः संज्ञाः सोदाहरणं विशदयत :

- (a) लोपः (b) आग्नेदितम् (c) कर्ता (d) संहिता (e) ह्रस्व-दीर्घ-प्लुत
(f) गुणः

8. Explain with example : (4)

उदाहरणपुरस्सरं विशदयत :

- (a) अव्ययम् अथवा (b) प्रत्ययः।

9. Fill up the blanks : (4 × 2 = 8)

पूरयत :

- (a) पदान्तात् _____ परस्याऽनामः स्तोः _____ न स्यात्।
(b) _____ अवसाने च परे रेफस्य _____ स्यात् पदान्ते।
(c) पदान्तात् _____ अति परे _____ एकदेशः स्यात्।
(d) अम्परे _____ वान्तस्य पदस्य _____ स्यात्।

10. Translate into English :

आह्वयल भाषायां अनुवदत :

(a) तौ कुशालौ भगवता बाल्मीकिना धार्मीक्यं वस्तुतः परिगृह्य पोषितौ परिरक्षितौ च वृत्तचूडौ च त्रयीवर्जमितरा विद्याः सावधानेन परिपाठितौ। समनन्तरञ्च गभदिक्वादौ वर्षे क्षत्रेण कल्पेन उपनेय गुरुणा त्रयीं विद्यामध्ययितौ। (4)

(b) सर्वथा निष्प्रतीकारा इयमापदुपस्थिता। किमिदानीं कर्तव्यं कां दिशं गन्तव्यं इत्येते चान्ये च विषण्णहृदयस्य मे संकल्पाः प्रादुशासन्। (4)

(c) साहित्यसंगतिः कलाविहीनः साक्षात्पशुः पुच्छविभागहीनः।
दुर्णं न खादन्नपि जीवमानस्तदभगधेयं परमं पशूनाम्। (2)

11. Translate into Sanskrit : (8)

संस्कृतभाषायां अनुवदत :

Siddharta loved loneliness from childhood. Shuddhodana made many efforts to involve him in the administration of kingdom. But they were in vain. Once while going for a walk, Siddharta saw a sick person, an old man and people carrying a dead man. On seeing all this Siddharta became very sad and gave up worldly life.

[PR 246]

AYURVEDACHARYA (B.A.M.S.) EXAMINATION.

First Year

(First Professional Course)

Part II

Paper I — SANSKRIT — I

Time : Three hours

Maximum : 100 marks

Answer either in English or Sanskrit.

Answer ALL questions.

While writing in Sanskrit, Devanagari script should be used.

Answer Sections A and B in separate answer books.

SECTION A

1. Explain any FOUR sutras with example : (4 × 3 = 12)

सोदाहरणं चत्वारि सूत्राणि व्याख्यात ।

- (a) एचोऽयजायावः (b) अपादाने पञ्चमी
(c) अचङ् स्तोत्रायनस्य (d) तोर्लि
(e) झलां जश् झशि (f) स्तोः रजुना रजुः ।

2. Conjugate any FOUR with relevant sutras : (4 × 2 = 8)

सप्रमार्थं चत्वारि सन्धत ।

- (a) वाक् + ईरा (b) प्रश् + ऋ
(c) गङ्गा + उदकम् (d) मधु + अरिः
(e) छात्रस् + अयम् (f) अहन् + अहः ।

[PR 246]

3. Write any THREE forms with necessary sutras :

(3 × 4 = 12)

सप्रमार्थं त्रयाणां रूपसिद्धिं लिखत ।

- (a) तन्वन्म् (b) शन्तः
(c) अशेषति (d) जन्वम्
(e) शिखेऽर्द्ध ।

4. Write the special terms of cases of any FOUR of the following :

(4 × 2 = 8)

अधोरेखितकृतानां नतुर्णां विभक्तेः सप्तुत्वं लिखत ।

- (a) तुष्यन्तानु ओदनं पचति (b) प्रजाप्यः स्वस्ति
(c) मेवे इच्छा अस्ति (d) मृतुः स्मरति
(e) प्रमादु अच्यति (f) इति भजति ।

5. Correct any FIVE of the following :

(5 × 2 = 10)

पुञ्ज सौम्यत ।

- (a) ज्ञानस्य विना जीवनम् विफलम् । (b) सः पठितुं खादति ।
(c) अहम् अत्र स्थामि । (d) स माम् अवदत् स्म ।
(e) इयं पुस्तके परयः । (f) महाराजः आज्ञास्ति ।
(g) बालिके ब्रीडन्ति । (h) तिस्रः छात्रः पठन्ति ।

SECTION B

6. Write any TWO 'Sardas' with Gender, Number and Case :

(2 × 6 = 12)

द्वयोः सन्दयोः रूपाणि लिखत ।

- (a) अस्मद्
(b) आत्मन्
(c) तद् (पुंलिङ्ग) ।
(d) मित्र ।

[PR 246]

7. Explain any FOUR 'Samjnas' with example : (4 × 2 = 8)

उत्तर: संज्ञा: शब्दार्थं विरलपत् ।

(a) अनुपमिणः	(b) टि
(c) अविचारणम्	(d) संयोग
(e) अर्थम्	(f) इति ।

8. Enumerate with example : (4)

उत्तर: चतुर्स्वरं परिगणयत् ।

- (a) माहेश्वरसूत्राणि ।

Or

- (b) अकाराणां उच्चारण-स्थानानि ।

9. Fill up the blanks : (4 × 2 = 8)

पूरयत ।

- (a) — आदि वासुदे परे — एकदेशः स्यात् ।
 (b) क्विबन्ते — परे सयो — य एव स्यात् ।
 (c) दूरात् — आवपस्य टः — वा ।
 (d) — पदान्तयोः षष्ठीः लोपः वा — परे ।

10. Translate into English :

आङ्गल भाषायां अनुवदत ।

(a) अयं शिशुः न शक्नोति शिरोघातं धारयितुम् । तदेहि गृहाण इममवतारणं
 सलिलसमीपमित्यभिधाप्य तेन ऋषिकुमारेण मां सरस्तीरमनाययत् । उपसृत्य च
 जलधानीयं स्वयं मायादाय मुक्तप्रयत्नं उदाहितमुखमङ्गुल्या सलिलविन्दुन् अपाययत् । (4)

(b) युष्माभिर्मम परोक्ष एकास्त्री पुत्रकोऽभिमन्युः व्यापादितः । अहं पुनर्दुष्मानं
 प्रेषयामाणाहं एनं कुमारवृषसेनं स्मर्तव्यरोषं नयामि । (4)

(c) अपि क्रियार्थं सुलभं सपितृकुशं जलान्यपि स्नानविधिष्यमाणि ते ।
 अपि स्वशक्त्या तपसि प्रवर्तसे शरीरमाद्यं छतु धर्मसाधनम् ॥ (2)

11. Translate into Sanskrit : (8)

संस्कृतभाषायां अनुवदत ।

One day sage Viswamitra went to king Dasaratha. The king welcomed him and asked the reason for his arrival. The sage said that he wanted to take Rama and Lakshmana to his Asrama, because the demons destroyed his sacrifice. The king agreed. Having gone to the forest, Rama and Lakshmana killed many demons and protected the sage's sacrifice.

APRIL - 1994

[VM377]

AYURVEDACHARYA (B.A.M.S.) EXAMINATION.

First Year

(First Professional Course)

Part II

Paper I — SANSKRIT — I

Time : Three hours

Maximum : 100 marks

Answer ALL questions.

Answer in English or Sanskrit.

While writing in Sanskrit, Devanagari script
should be used.

Answer Sections A and B in separate answer books.

SECTION A

1. Explain any FOUR sutras with example : (4 × 3 = 12)

सोदाहरणं चत्वारि सूत्राणि व्याख्यात :

- कर्तृकरणयोस्तृतीया ।
- स्तोः रचुना रचुः ।
- आद्गुणः ।
- हसि च ।
- एडि पररूपम् ।
- मोऽनुस्वारः ।

[VM377]

2. Conjugate any FOUR with relevant sutras : (4 × 2 = 8)

सप्रमाणं चत्वारि सन्धयत :

- उप + एषते ।
- छात्र + लिच्छति ।
- सुगण् + ईशः ।
- वै + अकः ।
- वाक् + हरिः ।
- विष्णु + उदफः ।

3. Write any THREE forms with necessary sutras :
(3 × 4 = 12)

सप्रमाणं त्रयाणां रूपसिद्धिं लिखत :

- मघ्वरिः ।
- कृष्णर्दिः ।
- शान्तः ।
- गौर्ध्वी ।
- गवेन्द्रः ।

[VM377]

APRIL - 1994

4. Write the special terms of cases of any FOUR of the following : (4 × 2 = 8)

अधोरेखाङ्कितानां चतुर्णां विमलेः साधुत्वं लिखत :

- कटे आस्ते ।
- विप्राय गां ददाति ।
- तण्डुलान् ओदनं पचति ।
- ग्रामान् आयाति ।
- रामेण हतः ।
- राज्ञः पुरुषः ।

5. Correct any FIVE of the following : (5 × 2 = 10)

पञ्च शोधयत :

- मम मने सन्देहः ।
- त्रयः बालिकाः क्रीडन्ति ।
- भूपत्युः आज्ञा अस्ति ।
- छात्राः पठित्वा पुस्तकानि आनयन्ति ।
- वयं इदानीं न लिखामि ।
- मात्रे सह पुत्री नृत्यति ।
- सर्वे फलानि पतन्ति ।
- दुग्धं पातुं वातः कदति ।

3

[VM377]

SECTION B

6. Write any TWO sabdas with Gender, Number and Case : (2 × 6 = 12)

द्वयोः शब्दयोः रूपाणि लिखत :

- वारि ।
- अस्मद् ।
- षातु ।
- किम् (पुंल्लिङ्ग) ।

7. Explain any FOUR samjnas with example : (4 × 2 = 8)

चतस्रः संज्ञाः सोदाहरणं विशदयत :

- कर्म ।
- टि ।
- अनुनासिकः ।
- संयोगः ।
- वृद्धिः ।
- सवर्णम् ।

8. Explain with examples : (4)

उदाहरणपुरस्सरां विशदयत :

- उपसर्गाः ।

(अथवा/Or)

- अव्ययम् ।

4

APRIL - 1994

[VM377]

9. Fill up the blanks : (4 × 2 = 8)

पूरयत :

- (a) ओमि — चासत् परे — एकादेशः स्यात् ।
(b) पदान्ते — गोरबद्ध च — ।
(c) — परस्य शस्य — चासटि ।
(d) — परस्य तवर्णस्य — न स्यात् ।

10. Translate into English :

आङ्गल भाषायां अनुवदत :

(a) तस्य तरुषण्डस्य मध्ये मणिमिव त्रैलोक्यलक्ष्म्याः स्वधित
ज्यम्बकवृषभविषाणकोटिखण्डिततरुशिलाखण्डं स्वधिदैरावतदशानमुसलखण्डितकुमुददण्ड-
मच्छोदं नाम सरो दृष्टवान् । (4)

(b) सखि वासन्ति ! दुःखायेदानीं रामस्य दर्शनं सुहृदाम् ।

तत्किञ्चिद्वरं त्वां रोदधिष्यामि । तदनुजानीहि मां गमनाय । (4)

(c) फुल्लुमान्यपि गात्रसहस्रगमात्प्रभवन्त्यादुरयोहितुं यदि ।
न भविष्यति हन्त साधनं किमिवान्यत्प्रहरिष्यती विधेः ॥ (2)

[VM377]

11. Translate into Sanskrit : (8)

संस्कृतभाषायां अनुवदत :

One day sage Visvamithra went to king Dasaratha. The King welcomed him and asked for the reason of his coming. Visvamithra said "I want to take Rama and Lakshmana to my hermitage for the protection of my sacrifice". First the King was worried. Later, advised by the Minister, he sent Rama and Lakshmana with Visvamithra.

NOVEMBER - 1994

[ND 682]

AYURVEDACHARYA (B.A.M.S.) EXAMINATION.

First Year

(First Professional Course)

Part II

(Common to Old/New Regulation)

Paper I — SANSKRIT — I

Time : Three hours

Maximum : 100 marks

Answer either in English or Sanskrit.

Answer ALL questions.

While writing Sanskrit, Devanagari script should be used.

Answer Sections A and B in separate answer books.

SECTION A

1. Explain any FOUR Sutras with example.

- अदर्शनं लोपः
- अशुदित्त्वर्णस्य चाप्रत्ययः
- स्थानेऽन्तरात्मः
- अनुस्वारस्य ययि परसवर्णः
- रोरिः
- विरामोऽवसानम्

1

[ND 682]

2. Conjugate any FOUR with relevant sutras.

सप्रमाणं चत्वारि सन्धत्वा

(a) युष्मि + आगती	(b) तत + हितम्
(c) भानु + उदय	(d) भारते + अस्मिन्
(e) पय + रीतम्	(f) वाक्ता + जीयम्

3. Divide the Sandhi's and name them accordingly Sutras.

(a) एव वदति	(b) कीरीणः
(c) अर्कैकद	(d) रमेरः
(e) तत्त्वत्त	

4. Write short notes on any TWO :

(a) तस्य लोपः	(b) अदलो मात्
(c) ययि	(d) जीवि ष

5. Correct any FIVE of the following :

- प्रजानं स्वस्ति
- हरी भजति
- अग्निं स्वाहा
- पितृणां स्वधा
- महिला बालकस्य मोदकं ददाति
- देषदत्तः प्राप्तेन जायति
- कृष्णः कंसेन अलाम्
- सः फलं लब्धम्

2

[ND 682]

- (i) महान् विन्ता वर्तते।
(j) साधूनां दुर्जनानां भयम्।

SECTION B

6. Write TWO Sabdas with Gender, Number and Case.

- (a) भानु (b) राक्षस
(c) तद् (d) मातृ
(e) यद्

7. Write about any TWO :

- (a) माहेरवतानि सूत्राणि
(b) अचोऽन्वयिदि सि
(c) हस्त व्यस्त्राणि

8. Write about the importance of समास and its divisions with examples.

9. Fill up the blanks.

पूरयत।

- (a) अकः दीर्घ
(b) मधुसकस्य।
(c) साधकतमं।
(d) यद्यसि।
(e) वान्तो प्रत्ययो

10. Translate into English.

- (a) प्रतिक्षणं सा कृतरोमधिक्रियां
वृत्ताय मौञ्जीं विगुणां बभारयाम्।
अवसति तत्पूवीनिबद्धया तया
सद्यगमस्या रशनागुणास्यदम्।
(b) दिवं यदि प्रथमसे वृथा श्रम
पितुः प्रदेशास्तव देवभूमय
अपोपयन्तारमलं समाधिना
न रत्नमन्विष्यति मृग्यते हि तत्।
(c) आलस्यं हि मनुष्याणां शरीरस्यो
महान रिपुः
नास्त्युद्यमसमो बन्धुः कुर्वाणो
नवसीदति।

11. Translate into Sanskrit.

I accept your offer. But to have the sight of Madam Mālavika
dependent upon others, like the moonlight obscured by a row
of clouds. Like a vulture hovering over the shambles, greedy of
meat, yet afraid, you are tingling with a desire for her, but are
inhibited.

APRIL - 1995

[SB 695]

AYURVEDACHARYA (B.A.M.S.) EXAMINATION.

First Year

(First Professional Course)

Part II

(Common to Old/New Regulation)

Paper I - SANSKRIT - I

Time : Three hours

Maximum : 100 marks

Answer ALL questions.

Answer either in English or Sanskrit.

While writing Sanskrit, Devanagari script should be used.

Answer Sections A and B in separate answer books.

SECTION A

1. Explain the Sutras with example (any FOUR) :

- इको यणचि।
- एचोऽयवायावः।
- मुख-नासिका-वचनेऽनुनासिकः।
- झलां जशोऽन्तो।
- प्रातिपादिकार्थ-लिङ्ग-परिमाण-वचनमात्रे-प्रथमा।
- स्वतन्त्रः कर्ता।

[SB 695]

2. Conjugate any FOUR with relevant sutras :

सप्रमाणं चत्वारि सन्वत्।

(a) तव + लृकारः	(b) शिव + आलयः
(c) मया + एतद्	(d) वाक् + मयम्
(e) तत् + लयः	(f) तत् + टीका

3. Write any THREE forms with necessary sutras :

सप्रमाणं त्रयाणां रूपसिद्धिं लिखत।

- हलन्त्यम्।
- तुल्यास्यप्रयत्नं सवर्गम्।
- स्थानेऽन्तरतमः।
- मोऽनुस्वारः।
- अहम्।

4. Write short notes on any TWO :

(a) शिवसूत्रजालम्	(b) अल्पप्राणः-महाप्राणः
(c) वर्णोत्पत्ति स्थानानि	(d) हल् व्यञ्जनानि

5. Correct any FIVE of the following :

पञ्च शोधयत।

- चैत्रः ग्रामेण आयाति।
- घावता अश्वेन पतति।
- स नरः कर्णस्य बधिरोऽस्ति।
- मे मने सन्देहः।

APRIL - 1995

[SB 695]

- (e) इति नमः
- (f) विप्रस्य गां ददाति
- (g) वृक्षेण फलं पतति
- (h) क्वं मां रक्षति

SECTION B

6. Write any TWO Sabdas with Gender, Number and Case.

द्वयोः शब्दयोः रूपाणि लिखत।

- (a) कर्ता (b) भगवत् (c) रमा (d) महत् (e) तद्

7. Write about any TWO :

- (a) प्रतिपदिकार्थ
- (b) अर्थनिबन्धनेयं संज्ञा
- (c) सुप्तिङन्तं पदम्
- (d) संयोगः

8. Enumerate with example.

उदाहरणपुरस्सरं परिगणयत।

- (a) What is उपदेश?
- (b) वर्गीय-अवर्गीय अन्तस्य-उष्म मृदु-कर्कश व्यञ्जनानि।

[SB 695]

9. Fill up the blanks.

पूरयत।

- (a) न टोरनाम्
- (b) उदः पूर्वस्या
- (c) एपरः
- (d) उपदेशे इत्

10. Translate into English.

- (a) सत्यामपि तपःसिद्धौ नियमापेक्षया मुनिः
कल्पवित्कल्पयामास वन्यामेवास्य संविधाम्।
- (b) तदीयमाक्रन्दितमार्तसाधोर्गुहानिवद्धप्रतिशब्ददीर्घम्।
रश्मिष्विवादाय नगेन्द्रसक्तं निवर्तयामास नृपस्य द्रष्टिम्।
- (c) निनाय सात्पन्तहिमोत्किरानिलाः
सहस्यरात्रीरुदवासतत्परा।
परस्पराक्रन्दिनि चक्रवाक्यैः
पुरो विमुक्ते मिथुने कृपावति।

11. Translate into Sanskrit :

The Queen has a brother of inferior caste, Virasena by name, he has been posted by this Majesty to the command of a frontier fortress on the banks of the Narmada. Thinking this girl fit for learning fine arts, he sent her to his sister as a present.

NOVEMBER - 1995

[MB 1065]

AYURVEDACHARYA (B.A.M.S.) EXAMINATION.

First Year

(First Professional Course)

Part II

(Common to Old/New Regulation)

Paper I - SANSKRIT - I

Time : Three hours

Maximum : 100 marks

Answer ALL questions.

Answer either in English or Sanskrit.

While writing Sanskrit, Devanagari script should be used.

Answer Sections A and B in separate answer books.

SECTION A

1. Explain the Sūtras with example (any FOUR) : (8)
- उपदेशेऽजनुनासिक इत्
 - तुल्यास्यप्रयत्नं सवर्णम्
 - अदेङ् गुणः
 - उष्णं स्वः
 - आद् गुणः
 - रेरि

[MB 1065]

2. Conjugate any FOUR with relevant sūtras : (8)

सप्रधानं चत्वारि सन्धत्वा

(a) शिव + आलयः	(b) गति + अन्ताम्
(c) अत्र + उपपन्नम्	(d) देवम् + वन्दे
(e) अनेन + एव	(f) तत् + लभते

3. Explain any THREE sūtras : (6)

सप्तम्यां उपाणां रूपसिद्धिं लिखत

- संयोगे पुल
- अग्नि पूर्वा
- रुग्नेऽन्तात्तमः
- एत्सत्याः
- अकः सवर्णे दीर्घः

4. Write short notes on any TWO : (8)

(a) समास	(b) अव्यय
(c) उपसर्ग	(d) कर्मधारय

5. Correct any FIVE of the following : (10)

पञ्च शोषणम्

- सीता रामस्य दारः
- रापो प्राप्तेन आगतः
- अहं नगरं गच्छति
- घर्गः चर्षति

NOVEMBER - 1995

[MB 1065]

- (e) रामेण रावणो हन्ति।
- (f) बालकः भोजनं करोति।
- (g) रामं स्वस्ति।
- (h) ते सर्वे पठति।

SECTION B

6. Write any TWO Sabdas with Gender, Number and Case : (10)

द्वयोः शब्दयोः रूपाणि लिखत।

- (a) माता (b) जगत् (c) मयु (d) पयस् (e) रवि।

7. Write about any TWO : (10)

- (a) प्रतिपदिकार्थ
- (b) आघातोऽधिकरणम्
- (c) द्वन्द्वम्
- (d) संयोगः।

8. Explain the following : (10)

- (a) जसि चा
- (b) अमि पूर्वी

[MB 1065]

9. Fill up the blanks : (8)

पूरयत।

- (a) अनेकाल।
- (b) ईददेत्।
- (c) प्रतिपदिकम्
- (d) सर्वनामानि।

10. Translate into Sanskrit : (10)

Galuva even now having gone by the sky, report the good news to his majesty Kanva at my ward. "That Śakuntalā with her son has been accepted by Dushyanta who gained memory of her curse."

11. Translate into English : (12)

- (a) असंगतं हेममृगस्य जन्म तथापि रामो तुलुभे मृगाया
प्रायः समाप्तत्रयपतिकाले वियोऽपि पुंसां मलिनैर्भवन्ति।
- (b) प्राक् पश्योः पतिं खादति पुष्टपांसं कर्णे कलं किमपि सैति शनैर्विचित्रम्
किं निलम्नं राह्या प्रभिरात्यराङ्कं सर्वे खलस्य चरितं मराकः करोति।
- (c) शशिदिवाकारयोर्ग्रहपीडनं गजगुजङ्गमयोरेपि बन्धनम्
मतिमत्तं च निरीक्ष्य ददित्वा विधिरहो बलकानिति मे मतिः।

[AK 1075]

APRIL - 1996

AYURVEDACHARYA (B.A.M.S.) EXAMINATION.

First Year

(First Professional Course)

Part II

(Common to Old/New Regulation)

Paper I — SANSKRIT — I

Time : Three hours

Maximum : 100 marks

Answer ALL questions.

Answer either in English or Sanskrit.

Answer Sections A and B in separate answer books.

All questions carry equal marks.

SECTION A

1. Explain the sutras with examples (any FOUR) :

सोदाहरणं सूत्राणि विशदयत (चत्वार्येव)

- तस्य लोपः
- ऊकासोऽन्वस्वदीर्घप्लुतः
- आदिरन्व्येनसहेता
- आधारोधिकरणम्
- तद्धितश्चासर्वविभक्तिः
- कतुरीप्सिततमं कर्म।

[AK 1075]

2. Conjugate any FOUR with relevant sutras :

सप्रमाणं चत्वारि सन्धत :

(a) दैत्य + अरिः	(b) हित + उपदेशः
(c) सन् + षष्ठः	(d) कृष्ण + एकत्वम्
(e) उप + इन्द्रः	(f) पी + अकः

3. Write any THREE forms with necessary sutras :

उचितैः सूत्रैः त्रयाणां रूपाणां सिद्धिं साधयत।

- शाङ्खिञ्जयः
- रामटीकते
- शिवोर्ध्वः
- पुंस्कोकिलः
- मनोरथः।

4. Write short notes on any TWO :

टिपपणिं रचयत।

(a) पाणिनिः	(b) अनुनासिकः
(c) बर्णोत्पत्तिस्थानानि	(d) परसवर्णः।

5. Correct any FIVE of the following :

पञ्च शोधयत।

- वैशेष्यः ग्रामः गच्छति।
- बह्व्यः अश्वाः धावति।
- मया फलानि दीयते।
- वागुदेवः नगरं अगच्छन्।
- सीता श्वः आगतवती।

APRIL - 1996

[AK 1075]

- (f) बालकः द्यः धाविष्यति।
(g) रामः रुक्मिणिस्य भ्राता।
(h) हर्युः पत्नी रमा।

SECTION B

6. Write any TWO sabdas with gender, number and case :

द्वयोः शब्दयोः रूपाणि लिखत।

- (a) पतिः (b) करिन् (c) नदी (d) सखि।

7. Write about any TWO :

द्वयोः विषये विवरणं लिखत।

- (a) आगमः (b) सम्प्रदानम् (c) एकादेशः (d) इत्।

8. Enumerate with example :

उदाहरण पुरस्तरं परिगणयत।

- (a) What is Pratyāhāra?

कः नाम प्रत्याहारः?

- (b) What is Abhyantaraprayatna?

आभ्यन्तरप्रयत्नः कः?

9. Fill in the blanks :

पूरयत।

- (a) _____ चाप्रत्ययः।
(b) _____ इत्।
(c) _____ झलि।
(d) _____ अपादानम्।

[AK 1075]

10. Translate into English :

आंगल्यां परिवर्तयत।

- (a) वागर्थाविव संपृवती वागर्थ प्रतिपत्तये।
जगतः पितरी बन्दे पार्वती परमेश्वरी।
(b) अयं निजः परोवेति गणना लघुपेतसाम्
उदारचरितानां तु वसुधैव कुटुम्बकम्।
(c) यादृशी वदनच्छाया दृश्यते तव वानर।
विकालेन गृहीतोसि यः परैति स जीवति।।

11. Translate into Sanskrit :

गिराण्यां अनुवादं कुरुत।

Noble Lady! This assembly is for the most part composed of learned men. Today, indeed we have to wait upon it with a new drama, Abhijnana Sakuntalam by name, the plot of which has been strung together by Kalidasa.

APRIL - 1997

MP 1405

AYURVEDACHARYA (B.A.H.S.) EXAMINATION
First Professional Course - Part II
(New Regulations)
Paper I * SANSKRIT I

Time: Three hours

Max. marks:100

Answer either in English or Sanskrit

Answer All questions

All questions carry equal marks

Answer Sections A and B in separate answer books.

SECTION A

1. Explain any FOUR Sutras with examples:

पेत्वार्येव सूत्राणि सोदाहरणं विशदयत ।

- (a) हलन्ताम्
- (b) एचोऽयवायातः
- (c) स्तोः श्चुन श्चुः
- (d) हृषी च
- (e) अव्ययादाप् सुपः
- (f) आचारोऽविकरणम्

2. Conjugate any FOUR with relevant sutras:

सप्रगर्णं पत्वारि सन्धत्त ।

- (a) धातृ + अंशः
- (b) कृष्ण + श्रुद्धिः
- (c) प्र + एजते
- (d) गिङ्गा + उदकम्
- (e) गो + यूतः
- (f) प्र + क्रच्छति

APRIL - 1997

3. Write any THREE forms with necessary SUTRAS:

उचितैः सूत्रैः त्रयाणां रूपाणां सिद्धिः साधयत ।

- (a) रामष्पष्टः
- (b) एतज्जुरारिः
- (c) हरिं वन्दे
- (d) शिवच्छाया
- (e) विद्वांस्त्रियते

4. Write short notes on any TWO:

द्वयोः टिप्पणिं रचयत ।

- (a) उपसर्गः
- (b) संहिता
- (c) वृद्धिः
- (d) आग्नेदितम्

5. Correct any FIVE of the following: पञ्च शोदायत ।

- (a) अष्टं पठति ।
 (b) अयं बालिका किं करोति ?
 (c) दुहिता अर्तुः गृहे गच्छति ।
 (d) छात्रद्वयं आगच्छतः ।
 (e) हरिः आसने अधितिष्ठि ।
 (f) सः बालिकां दृष्टवती ।
 (g) त्वं कुत्र गच्छति ?
 (h) सीता रामस्य सह वनं आगच्छत ।

SECTION B

6. Write any TWO Sabdas with gender, number and case:

द्वयोः शब्दयोः रूपाणि लिखत ।

- (a) राम
 (b) युष्मत्
 (c) धेनु
 (d) आत्मन्

7. Write about TWO: द्वयोः विषये विवरणं लिखत ।

- (a) आदेशः
 (b) करणम्
 (c) लोपः
 (d) पदम्

APRIL - 1997

8. Enumerate with example: उदाहरणपुरस्सरं परिगणयत ।

(a) What is अव्ययम् ?

(b) What are उदितः ? Explain.

9. Fill in the blanks: पूरयत

(a) _____ परं कार्मि ।

(b) _____ अन्नासिकः ।

(c) _____ प्रथगा ।

(d) _____ टकितौ ।

10. Translate into English: आङ्गल्यां परिवर्तयत ।

क्रीडाद्भवति संमोहः संमोहात् स्मृतिनिभ्रमः ।

स्मृतिभ्रंशात् बुद्धिनाशो बुद्धिनाशात् प्रणश्यति ॥

- (b) प्रजाजामेव भूत्यर्थं स ताभ्यो बलिमग्रहीत् ।
सहस्रगुणमुत्स्रष्टुमादत्ते हि रसं रविः ॥
- (c) पानीयं प्राणिनां प्राणा निश्चयेन न तज्जगत् ।
नहि तोयादिना वृत्तिः स्वरस्य साधितस्य वा ॥

11. Translate into sanskrit:

जीर्वाण्यां अनुवादं कुरुत ।

Kalidasa is the foremost poet among the Indian poets.
He is also one of the great poets of the world. He
is the author of three poems and three dramas.

APRIL - 1998

[SV 1305]

आयुर्वेदानाचार्यः

AYURVEDACHARYA (B.A.M.S.) EXAMINATION.

First Professional Course

Part II

(New Regulations)

Paper I — SANSKRIT— I

Time : Three hours

Maximum : 100 marks

Answer ALL questions.

Answer either in English or Sanskrit.

Answer Sections A and B in separate answer books.

SECTION A

1. Explain any FOUR sutras with examples : (20)
(सोदाहरणं सूत्राणि विशदयत - चत्वार्षेव)
(a) एचोऽयवायावः (b) अकस्सवर्णेदीर्घः
(c) स्तोः श्नुना श्नुः (d) विसर्जनीयस्य सः
(e) लोपश्शाकल्यस्य (f) कर्तृकरणयोत्तृतीयः।
2. Conjugate any FOUR with relevant Sutras : (8)
(सप्रमाणं चत्वारि सन्धत्तः)
(a) तन् + टीका (b) ज्य + इन्द्रः
(c) देव + ऐश्वर्यम् (d) प + एजते
(e) हरे + अव (f) रामस् + वष्टः।

3. Write the structure of any THREE forms with necessary sutras : (3 × 2 = 6)

(उचितैः सगैः त्रयाणां सन्धिं साधयत।)

- (a) गंगोघः (b) हरिवंदे
(c) हरेऽव (d) सुगल्पीयाः
(e) उपोषति।

4. Write short notes on any TWO (टिप्पणिं रचयत) : (6)

- (a) प्रत्याहारः (b) अनुवृत्तिः
(c) कर्म (d) टि।

5. Correct any FIVE of the following (पञ्च शोधयत) :

(5 × 2 = 10)

- (a) देवस्य मनः
(b) अग सर्वे बालकाः क्रीडति
(c) पीठाल पुस्तकं अस्ति
(d) वयं तव क्रीडति
(e) बालकाः क्षीरं पिबति
(f) द्रौपदी अतीव सुंदरः
(g) त्वं कुत्र गच्छति
(h) अहं पाठं पठति।

SECTION B

6. Write any two Sabdas with gender, number and case.
(द्वयोः शब्दयोः रूपाणि लिखत) (10)

- (a) रमा (b) तद् (पुं)
(c) वारि (d) गो।

APRIL - 1998

7. Write about any TWO : (8)

द्वयोः विषये विवरणं लिखत।

- (a) अनुवृत्तिः (b) पदम्
(c) अनुवात्तः (d) अपवर्गः।

8. Enumerate with example : (8)

(उदाहरणपुरस्सरं परिगणयत)

- (a) What is Ābhyanthara prayatna?
(कः नाम आभ्यन्तर प्रयत्नः)
(b) What is Halantya (हलन्त्यः कः)?

9. Fill in the blanks (पूरयत) : (4)

- (a) उच्चैः _____
(b) इषुयशानां _____
(c) विराम _____
(d) _____ अपादानम्।

10. Translate into English : (12)

(आङ्गल्या परिवर्तयत)

- (a) दुर्जनः परिहर्तव्यो विद्ययाऽलंकृतोऽपि सन्।
मणिना भूषितस्सर्पः किमसौ न भयंकरः।।
(b) प्रजानां विनयाधाना द्रक्षणाद्भरणादपि।
स पिता पितरस्तानां केवलं जन्महेतवः।।
(c) न यत्रास्ति गतिर्बायो रग्मीनां च विवस्वतः।
तत्रापि प्रविशत्वाशु बुद्धिर्बुद्धिमतां सदा।।

11. Translate into Sanskrit : (8)

(गैर्वाच्यां अनुवादने कुस्ता)

There was a King by name Manu, the son of Vivaswan. He was held in esteem by great scholars. He was the first and foremost among the solar kings like the mysterious letter 'om' of the vedas.

OCTOBER - 1998

[SM 1305]

Sub. Code : 4619

AYURVEDACHARYA (B.A.M.S.) DEGREE EXAMINATION.

First Professional Course

Part II

(Old/New Regulations)

Paper I — SANSKRIT — I

Time : Three hours

Maximum : 100 marks

Answer ALL questions.

Answer either in English or Sanskrit.

Answer Sections A and B in separate answer books.

SECTION A

1. Explain any FOUR sutras with examples : (20)
सोदाहरणं सूत्राणि विशदयत - चत्वार्येव ।
(a) उरु रपरः	(b) आदिरन्त्येन सहेता
(c) पूर्वत्रासिद्धम्	(d) स्तोः ऋनुना ऋनुः
(e) कर्तृकरणयोस्तृतीया	(f) शशोऽटि ।
2. Conjugate any FOUR with relevant Sutras : (8)
सप्रमाणं चत्वारि सन्वत्तः ।
(a) विद्या + आलसः	(b) तथा + इति
(c) महा + औषधम्	(d) इति + आह
(e) तत् + टीका	(f) निः + सार ।

3. Write the structure of any THREE forms with necessary sutras : (3 × 2 = 6)

उचितैः सूत्रैः त्रयाणां सन्धि साधयत ।

(a) मध्वरि	(b) हरये
(c) प्रेजते	(d) अमी ईशा
(e) वागीशः ।	

4. Write short notes on any TWO : (6)

द्वयोः टिप्पणीं रचयतः ।

(a) लोपः	(b) पदम्
(c) प्रगृह्यम्	(d) टि

5. Correct any FIVE of the following : (5 × 2 = 10)

पञ्च शोधयत ।

(a) त्वं कुत्र गच्छति
(b) भवानस्य नाम किम्
(c) राजा ब्राह्मणं धनं ददाति
(d) गुरुः शिष्यं कुष्यति
(e) वयं पाठं पठन्ति
(f) सीता रामाय साकं वनं अगच्छत् ।

OCTOBER - 1998

SECTION B

6. Write any TWO sabdas with gender, number and case : (10)
द्वयोः शब्दयोः रूपानि लिखत।
(a) धेनु (b) अस्मद् (c) भवत्।
7. Write about any TWO : (8)
द्वयोः विषये विवरणं लिखत।
(a) करणम् (b) संप्रदानम् (c) आधारः त्रिधा।
8. Enumerate with example : (8)
(a) ऋतुवर्णयोर्मिथः सावर्ण्यं वाच्यम्।
(b) यण प्रतिषेधो वाच्यः।
9. Fill in the Blanks : (4)
पूरयत।
(a) ——— स्वरितः (b) हलोऽनन्तराः ———
(c) अनेकान् सित् ——— (d) उच्चैः ———।
10. Translate into English : (12)
आङ्ग्लया परिवर्तयत।
(a) अयं निजः परो वेति गणना लघुचेतसाम्।
उदारचरितानान्तु वसुधैव कुटुम्बकम्।।
(b) अपि क्रियार्थं सुतभं समित्कुशं जतान्यपि स्नानविधिभ्यामाणि ते।
अपि स्वशक्त्या तपसि प्रवर्तसे शरीरमाद्यं खलु धर्मं साधनम्।।

11. Translate into Sanskrit : (8)

गौरवाभ्यां अनुवादनं कुरुत।

Gokhale was a real Patriot. He loved India, his great desire was to help it to become a great country. His life was very simple and unselfish.

[SG 1305]

Sub. Code : 4619

आयुर्वेदाचार्यः

AYURVEDACHARYA (B.A.M.S.) EXAMINATION.

First Professional Course

Part II

(New/Revised Regulations)

Paper I — SANSKRIT — I

Time : Three hours

Maximum : 100 marks

Answer ALL questions.

Answer either in English or Sanskrit.

Answer Sections A and B in separate answer books.

SECTION A

1. Explain any FOUR Sūtras with examples : (20)

सोदाहरणं सूत्राणि विनाशयत चत्वार्येव ।

(a) वृद्धिरेचि

(b) एक्य पदात्तादति

(c) ईदूदेद्विवचनं प्रगृह्यम्

(d) चरिच

(e) मोञ्जुस्वारः

(f) प्रातिपदिकार्थलिङ्ग परिमाणा वचनमात्रे प्रथमा ।

2. Conjugate any FOUR with relevant sutras : (8)

सप्रमाणं चत्वारि सन्धत्तः ।

(a) गो + इन्द्रः

(b) नै + जकः

(c) श्री + ईशः

(d) गो + वृत्तिः

(e) रामस् + शेते

(f) वशान् + सि

3. Write the structure of any THREE forms with necessary Sūtras : (6)

उचितैः सूत्रैः त्रयाणां रूपाणां सन्धि साधयत ।

(a) पावकः

(b) दैत्यादि

(c) गवाप्रम्

(d) तन्मात्रम्

(e) अञ्जौहिणी ।

4. Write short notes on any TWO : (6)

टिप्पणीं रचयत ।

(a) उपदेशः

(b) सवर्णम्

(c) घातवः

(d) अधिकरणम् ।

5. Correct any FIVE of the following : (10)

पञ्च शोधयत ।

(a) सः सूर्यं पश्यामि

(b) त्वं पुस्तकं पठति

- (c) पुत्रस्य सह पिता गच्छति
 (d) सीता सौंदर्यवान्
 (e) बालकाः अन्नान् खादति
 (f) अहं स्नानं करोति
 (g) वयं तत्र क्रीडति
 (h) सा अश्वी गच्छति।

SECTION B

6. Write any Two sabdas with gender, number and case : (10)

द्वयोः शब्दयोः रूपाणि लिखत।

- (a) गौरी (b) पितृ
 (c) अस्मद् (d) तद् (स्त्री)।

7. Write about any TWO : (8)

द्वयोः विषये विवरणं लिखत।

- (a) टी (b) एकश्लेषः
 (c) आग्नेहितम् (d) संप्रदानम्।

8. Enumerate with example : (8)

उदाहरणपुरस्सरं परिगणयत।

- (a) What is Śvarītha (स्वरितः कः)
 (b) What is Samhītha (संहितः कः).

9. Explain in the blanks : (4)
 पूरयत :

- (a) _____ उदात्तः
 (b) अदर्शनं _____
 (c) अकुहविसर्जनीयानां _____
 (d) कर्मणि _____.

10. Translate into English : (12)
 आङ्गल्यां परिवर्तयत।

- (a) यस्यास्ति वित्तं स नरः कुलीवः
 स पंडितस्समृत्तवान् गुणज्ञः।
 स एव वक्ता स च दर्शनीयः
 सर्वे गुणाः कांचनमाश्रयन्ति।।
 (b) अयं निजः परोवेति गणना लघुचेतसाम्।
 उदारचरितानां तु वसुदैव कुटुंबकम्।।
 (c) शैशवेऽभ्यस्तविद्यानां यैवने विषयैषिणाम्।
 बाधके मुनिवृत्तीनां योगेनान्ते तनुत्वजाम्।

11. Translate into Sanskrit : (8)
 नैर्वाण्यां अनुवादनं कुरुत।

In the pure dynasty a purer and glorious king by name Dilipa was born like the moon from the ocean.

[KA 1305]

Sub. Code : 4619

(आयुर्वेदाचार्यः)

AYURVEDACHARYA (B.A.M.S.) DEGREE
EXAMINATION.

Part II — First Professional Course

(New – Revised Regulations)

Paper I — SANSKRIT – I

Time : Three hours Maximum : 100 marks

Answer ALL questions.

Answer either in English or in Sanskrit.

Answer Section A and B in separate answer books.

SECTION A

1. Answer any FOUR Sūtras with examples : (20)
सोदाहरणं सूत्राणि विशदयत चत्वार्येव।
(a) आद्गुणः (b) तोर्लि
(c) रोरि (d) सम्बोधने च
(e) इचुयज्ञानां तालु (f) हसि च।
2. Conjugate any FOUR with relevant Sutras : (8)
सप्रमाणं चत्वारि सन्धतः।
(a) महा + ऋषिः (b) विद्या + आतुरः
(c) सा + एव (d) सत् + टीका
(e) ने + अनम् (f) हरे + अव।

3. Write the structure of any THREE forms with necessary Sutras : (6)

उचितैः सूत्रैः त्रयाणां रूपाणां सन्धि साधयत।

- (a) सतीशः (b) कमलाकरः
- (c) तवोदयः (d) यशस्कम्
- (e) तल्लयः

4. Write short notes on any TWO : (6)
द्वे टिप्पणीं रचयत।

- (a) स्वराः (b) उदात्
- (c) अनुनासिक (d) कारक।

5. Correct any FIVE of the following : (10)
पञ्च शोधयतः।

- (a) वृक्षेण पर्णं पतितम्।
- (b) प्रजानां स्वस्ति।
- (c) सूर्यस्य नमः।
- (d) रामाय स्वस्ति।
- (e) धर्मः वर्धते।
- (f) रामो ग्रामेण आगतः।
- (g) सीता रामस्य दाराः।
- (h) पर्वतेन नदी प्रवहति।

SECTION B

6. Write any TWO Sabdas with gender, number and case : (10)

द्वयोः शब्दयोः रूपाणि लिखत।

(a) गवाम्। (b) राजानम् (c) तस्या (d) तस्याः।

7. Write about any TWO : (8)

द्वयोः विषये विवरणं लिखत।

(a) अदर्शनं लोपः

(b) आद्गुणः

(c) षष्ठी।

8. Enumerate with examples : (8)

उदाहरणपुरस्सरं परिगणयत।

(a) What is समास (समासः कः)?

(b) What is अव्ययं (अव्ययं कः)?

9. Fill in the blanks : (4)

पूरयत।

(a) तुल्यास्य-प्रयत्नं।

(b) कण्ठः।

(c) दन्ताः।

(d) इन्द्रः।

10. Translate into English : (12)

आङ्गत्या परिवर्तयत।

(a) एकातपत्रं जगतः प्रभुत्वं नवं वयः कान्तमिदं वपुश्च।

अल्पस्य हेतोर्बहु हातुमिच्छन्विचारमूढः प्रतिभासिमे त्वम्।।

(b) विधिप्रयुक्तां परिगृहा सत्क्रियां परिश्रमं नाम विनीच च क्षणम्।

उमां स पश्यन्नुजुनैव चक्षुषा प्रचक्रमे वस्तुमनुष्ठितक्रमः।।

(c) सर्वनाशे समुत्पन्ने अर्धं त्यजति पण्डितः।

अर्धेन कुरुते कार्यं, सर्वनाशो हि दुःसहः।।

11. Translate into Sanskrit : (8)

In the absence of any other plant castor plant is considered a big tree.

[KB 1305]

(आयुर्वेदाचार्यः)

AYURVEDACHARYA (B.A.M.S.) DEGREE
EXAMINATION.

(Old/New/Revised Regulations)

Part II

First Professional Course

Paper I — SANSKRIT — I

Time : Three hours

Maximum : 100 marks

Answer ALL questions.

Answer either in Sanskrit or English.

Answer Section A and Section B in separate
answer books.

SECTION A

1. Explain any FOUR sutras with example :
(4 × 3 = 12)

सोदाहरणं चत्वारि सूत्राणि व्याख्यात ।

- (a) आद्युणः (b) एङि पररूपम्
(c) आदिरन्त्येन सहेता (d) अकः सवर्णे दीर्घः
(e) कर्तुरीप्सिततमं कर्म (f) शश्लोऽटि ।

2. Conjugate any FOUR with relevant sutras :
(4 × 2 = 8)

सप्रमाणं चत्वारि सन्धत ।

- (a) नै + अकः (b) सन् + अच्युतः
(c) प्र + एवते (d) रामस् + षष्ठः
(e) छात्रः + तिष्ठति (f) देव + ऐश्वर्यम् ।

3. Write any THREE forms with necessary sutras :
(3 × 4 = 12)

सप्रमाणं त्रयाणां रूपसिद्धिं लिखत ।

- (a) कृष्णर्द्धिः (b) गीर्ष्या
(c) गवेन्द्रः (d) पुना स्मते
(e) शिवोऽर्च्यः (f) उपैघते ।

4. Write the special terms of cases of any FOUR of
the following : (4 × 2 = 8)

अधोरेखाङ्कितानां चतुर्णां विभक्तेः साधुत्वं लिखत ।

- (a) तपद्भुलान् ओदनं पचति (b) स्थाल्यां पचति
(c) राज्ञः पुरुषः (d) विप्राय गां ददाति
(e) बाणेन हतः (f) ग्रामात् आवाति ।

5. Correct any FIVE of the following : (5 × 2 = 10)

पञ्च शोधयत ।

- (a) वचं पाठं पठन्ति ।
(b) बालकाः क्षीरं पिबति ।

- (c) पुत्रस्य सह पिता गच्छति ।
 (d) द्रौपदी अतीव सुन्दरः ।
 (e) मम मने सन्देहः ।
 (f) त्रयः बालिकाः क्रीडन्ति ।
 (g) छात्राः पठित्वा पुस्तकानि आनयन्ति ।
 (h) राज्ञा प्रजाः पाल्यते ।

SECTION B

6. Write any TWO sabdas with Gender, Number and Case : (2 × 6 = 12)

द्वयोः शब्दयोः रूपाणि लिखत ।

- (a) अस्मद् (b) राजन्
 (c) किम् (d) वारि ।

7. Explain samjnas with example : (4 × 2 = 8)

संज्ञाः सोदाहरणं विशदयत ।

- (a) कर्म (b) टि
 (c) आप्नेडितम् (d) संहिता ।

8. Explain with examples : (4)

उदाहरणपुरस्सरं विशदयत ।

- (a) उपसर्गः
 (अथवा)
 (b) अव्ययम् ।

9. Fill up the blanks : (4 × 2 = 8)
 पूर्यत ।

- (a) _____ अवसाने च परे रेफस्य _____ स्यात् पदान्ते ।
 (b) ओमि _____ चाऽऽत् परे _____ एकादेशः स्यात् ।
 (c) _____ परस्य तवर्गस्य _____ न स्यात् ।
 (d) अम्परे _____ नान्तस्य पदस्य _____ स्यात् ।

10. Translate into English : (12)
 आङ्ग्ल भाषायां अनुवदत ।

- (a) दुर्जनः परिहर्तव्यो विद्ययाऽलंकृतोऽपि सन् ।
 मणिना भूषितसर्पः किमसौ न भयंकरः ॥
 (b) साहित्यसंगीतकलाविहीनः साक्षात्पशुः पुच्छविषाणहीनः ।
 तृणं न खादन्नपि जीवमानस्तद् भागधेयं परमं पशूनाम् ॥
 (c) न यत्रास्ति गतिर्वायो रश्मीनां च विवस्वतः ।
 तत्रापि प्रविशत्याशु बुद्धिर्बुद्धिमतां सदा ॥

11. Translate into Sanskrit : (6)
 संस्कृतभाषायां अनुवदत ।

Siddharta loved loneliness from childhood. Shuddhodana made many efforts to involve him in the administration of kingdom. But they were in vain. Once while going for a walk, Siddharta saw a sick person, an old man and people carrying a dead man. On seeing all this Siddharta became very sad and gave up worldly life.

[KC 1305]

(आयुर्वेदाचार्यः)

AYURVEDACHARYA (B.A.M.S.) DEGREE
EXAMINATION.

(Old/New/Revised Regulations)

Part II

First Professional Course

Paper I — SANSKRIT — I

Time : Three hours

Maximum : 100 marks

Answer ALL questions.

Answer either in Sanskrit or English.

Answer Section A and Section B in separate
answer books.

SECTION A

1. Explain any FOUR sutras with example :
(4 × 3 = 12)

सोदाहरणं चत्वारि सूत्राणि व्याख्यात ।

- (a) तस्य लोपः (b) रोऽसुपि
(c) मोऽनुस्वारः (d) पूर्वत्रासिद्धम्
(e) हशि च (f) शि तुक् ।

2. Conjugate any FOUR with relevant sutras :
(4 × 2 = 8)

सप्रमाणं चत्वारि सन्धत ।

- (a) वाक् + हरिः (b) कृष्ण + एकत्वम्
(c) दैत्य + अरिः (d) उप + इन्द्रः
(e) तत् + टीका (f) इति + आह ।

3. Write any THREE forms with necessary sutras :
(3 × 4 = 12)

सप्रमाणं त्रयाणां रूपसिद्धिं लिखत ।

- (a) किन्हुतः (b) शान्तः
(c) होऽव (d) गन्नौघः
(e) रामष्टीकते (f) वागीशः ।

4. Write short notes on any TWO : (2 × 4 = 8) †

द्वयोः टिप्पणिं रचयत ।

- (a) वर्षोत्पत्तिस्थानानि (b) टि
(c) प्रगृह्यम् (d) पदम् ।

5. Correct any FIVE of the following : (5 × 2 = 10)

पञ्च शोधयत ।

- (a) गुरुः शिष्यं क्रुध्यति ।
(b) भूपत्युः आज्ञा अस्ति ।
(c) सर्वाः नराः गच्छन्ति ।

- (d) यूयं कुत्र गच्छथः?
 (e) रामः चन्द्रं दृश्यति।
 (f) दुग्धं पातुं बालः वदति।
 (g) बालकः ह्यः धाविष्यति।
 (h) अहं पाठं पठति।

SECTION B

6. Write any TWO sabbdas with gender, number and case : (2 × 5 = 10)

द्वयोः शब्दयोः रूपाणि लिखत।

- (a) सुष्मद् (b) मति
 (c) करिन् (d) तद् (पुं)।

7. Write about any TWO : (2 × 4 = 8)

द्वयोः टिप्पणिं लिखत।

- (a) करणम्
 (b) आधारःत्रिधा
 (c) ह्रस्व-दीर्घ-प्लुत।

8. Enumerate with example : (2 × 4 = 8)

उदाहरणपुरस्सरं परिगणयत।

- (a) What is Ābhyanthara prayatna?
 कः नाम आभ्यन्तर प्रयत्नः?
 (b) Establish Savarnata for ऋ and लृ.
 ऋलृवर्णयोर्मिथः सावर्ण्यं वाच्यम्।

9. Fill in the blanks : (4)

पूरयत।

- (a) उच्चैः _____।
 (b) अनेकाल् शित् _____।
 (c) इचुयशानां _____।
 (d) _____ अपादानम्।

10. Translate into English : (12)

आङ्गल भाषायां अनुवदत।

- (a) अयं निजः परो वेति गणना लघुचेतसाम्।
 उदारचरितानान्तु वसुधैव कुटुम्बकम् ॥
 (b) अपि क्रियार्थं सुलभं समित्कुशं जलान्यपि स्नानविधिसमापि ते।
 अपि स्वशक्त्या तपसि प्रवर्तसे शरीरमाद्यं खलु धर्मसाधनम् ॥
 (c) यादृशी वदनच्छाया दृश्यते तव वानर।
 विकालेन गृहीतोऽसि यः परैति स जीवति ॥

11. Translate into Sanskrit : (8)

संस्कृतभाषायां अनुवदत।

Gokhale was a real patriot. He loved India. His great desire was to help it to become a great country. His life was very simple and unselfish.